

4.3.2026

Parlamentaarinen hyvinvointialueiden tulevaisuustyö

Asettaminen	Valtioneuvosto on tänään asettanut työryhmän hyvinvointialueiden parlamentaarista tulevaisuustyötä varten.
Toimikausi	1.4.2026–18.12.2027
Tausta	Hyvinvointialueet ovat vastanneet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisestä vuodesta 2023 lukien. Uudistuksessa vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi 21 hyvinvointialueelle, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille. Hyvinvointialueilla on itsehallinto ja niiden ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaaleilla neljän vuoden välein valittava aluevaltuusto. Hyvinvointialueuudistus on ollut Suomen julkisen hallinnon järjestelmässä merkittävä hallinnollinen uudistus, joka on muuttanut vastuuta julkisista varoista korvattujen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä, tuottamisesta ja rahoittamisesta. Uudistuksen tavoitteena on ollut turvata riittävät, yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut kansalaisille. Tavoitteena on ollut myös hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvua. Hyvinvointialueiden toiminnan ensimmäisiä vuosia ovat määrittäneet voimakkaat muutokset kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä. Hyvinvointialueuudistusta koskeva väliarviointi julkaistiin 10.12.2025. Väliarviointi perustui pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallitus seuraa ja arvioi tiiviisti sosiaali- ja terveystalouden rahoitusmallin kestävyyttä ja kannustavuutta sekä palvelujärjestelmän toimivuutta, mukaan lukien palveluiden integraation toteutumista ja palveluiden saatavuutta. Ensimmäisten toimintavuosien aikana hyvinvointialueet ovat eriytyneet toiminnallisesti ja taloudellisesti toisistaan. Eriytymiskehityksen arvioidaan syvenevän tulevina vuosina väestön ikääntyessä ja palvelutarpeiden kasvaessa samalla, kun alueellisten muuttoliikkeiden ennakoidaan toteutuvan epätasaisina. Eriytymiskehityksen hallintaan tarvitaan myös kansallisia toimia. Lisäksi kansainvälisen turvallisuusympäristön muutos on tuonut uusia vaatimuksia sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluihin ja suorituskykyihin. Nämä kehityskulut edellyttävät hyvinvointialueilta toiminnan rohkeaa edelleen kehittämistä ja uudistuksia.

Hyvinvointialueiden rahoitus muodostaa nykyhetkellä noin kolmanneksen valtion talousarviosta. Alueiden kustannuskehitystä tulee kestäväällä tavalla hillitä ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut on mitoitettava julkisen talouden kantokykyyn. Hyvinvointialueita koskevan parlamentaarisen työryhmän työskentely kytkeytyy siten finanssipolitiikan parlamentaariseen valmisteluun ja siinä valmisteltaviin ylivälikautisiin rahoitusasematavoitteisiin.

Hyvinvointialueiden tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi ja julkisen talouden kestävyyskannalta on tärkeää käydä laaja-alaista ja moninäkökulmaista keskustelua hyvinvointialueiden tulevaisuudesta.

Tavoite

Tulevaisuustyön tavoitteena on luoda eduskuntaryhmien yhteinen tilannekuva hyvinvointialueiden toiminnasta, taloudesta ja tulevaisuusnäkymistä sekä pohjustaa tulevalle vaalikaudella tehtävää sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujärjestelmän edelleen kehittämistä.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on muodostaa tilannekuva hyvinvointialueista aluekohtaisesti ja koko maan tasolla tarkasteltuna. Tehtävänä on tunnistaa kehityssuuntia sekä valmistella suuntaviivoja hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta koskeville eri toimenpidevaihtoehdoille. Työssä tulee ottaa huomioon hyvinvointialuekohtaisten olosuhteiden kehitys erityisesti väestön, talouden ja tehtävien hoitamisen kannalta sekä toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (ml. turvallisuus). Työn keskeisenä lähtökohtana on julkisen talouden kestävyys.

Työssä käsiteltäviä teemoja ovat ainakin palvelujen ja talouden tilannekuvat, palvelulupaus ja sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteinen palveluvalikoima, hyvinvointialueiden itsehallinto ja kansanvaltaisuuden liittyvät kysymykset, valtion ja hyvinvointialueiden välinen suhde, uudistuminen ja toiminnan kehittäminen, alueiden välinen yhteistyö ja alueiden määrä sekä hyvinvointialueiden rahoitus.

Työryhmän tulee valmistella työnsä tuloksista raportti, jossa on tuotu esiin erilaisia suuntaviivoja kehittämiselle vuonna 2027 alkavaa vaalikautta varten. Kehittämisen suuntaviivoissa tulee varmistaa perusoikeuksiin kytkeytyvien palvelujen järjestäminen turvaten, että hyvinvointialueiden toiminta ja talous on toteutettavissa parlamentaarisesti asetettavien finanssipolitiisten tavoitteiden raameissa. Työryhmä toimittaa väliyhteenvetonsa joulukuussa 2026 ja johtopäätöksensä ennen toimikauden päättymistä syksyllä 2027.

Työryhmän työn lähtökohtana on 10.12.2025 julkaistu hyvinvointialueuudistuksen väliraportti. Työryhmä tarkastelee hyvinvointialueita ja niiden järjestämisvastuulla olevia palveluita laajasti, eikä tarkastele yksittäisiä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palvelujen sisällöllisiä kysymyksiä.

Organisointi

Tehtävää toteuttamaan asetetaan työryhmä. Sen kokoonpanoa päivitetään kevään 2027 eduskuntavaalien tuloksen perusteella, kuitenkin niin, että puheenjohtajana toimii hyvinvointialueiden toiminnasta ja rahoituksesta vastaava ministeri sekä ensimmäisenä varapuheenjohtajana hyvinvointialueiden vastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaava ministeri. Työryhmä nimeää keskuudestaan toisen varapuheenjohtajan.

, puheenjohtaja, hyvinvointialueasioista vastaava ministeri
 , ensimmäinen varapuheenjohtaja, hyvinvointialueiden vastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaava ministeri

jäsen, Kansallinen Kokoomus r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Kansallinen Kokoomus r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Perussuomalaiset r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Perussuomalaiset r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Suomen Keskusta r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Suomen Keskusta r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Vihreä liitto r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Vasemmistoliitto r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Suomen Kristillisdemokraatit r.p. (ja varajäsen)
 jäsen, Liike Nyt r.p. (ja varajäsen)

Pysyvät asiantuntijat

xx, valtiovarainministeriö (ja varahenkilö)
 xx, sosiaali- ja terveysministeriö (ja varahenkilö)
 xx, sisäministeriö (ja varahenkilö)
 xx, Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos (ja varahenkilö)

Sellaiset jäsenmuutokset, jotka eivät vaikuta työryhmän jäsenten poliittisiin paikkatavaltasuhteisiin ja ole poliittisesti merkittäviä voidaan tehdä valtiovarainministeriön päätöksellä. Valtiovarainministeriön päätöksellä voidaan asianomaisen tahon niin esittäessä tehdä myös pysyviä asiantuntijoita koskevia henkilövaihdoksia.

Valtiovarainministeriö asettaa työryhmälle sihteeristön.

Työryhmä voi kuulla työssään asiantuntijoita, sidosryhmiä ja hyvinvointialueita sekä muodostaa alatyöryhmiä.

Kustannukset

Työryhmän työ tehdään virkatyönä, ja kukin organisaatio vastaa oman edustajansa osallistumisesta sekä muutoin työryhmän työskentelystä aiheutuvista kustannuksistaan. Mahdolliset muut työryhmän työskentelyn edellyttämät kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenomomentilta 28.01.01.

Ministeri

Etunimi Sukunimi

Esittelijä

Etunimi Sukunimi

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Valtiosihteeri Risto Artjoki
 Valtiosihteeri Riikka Slunga-Poutsalo
 Valtiosihteeri kansliapäällikkö Juha Majanen
 Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi
 Kansliapäällikkö Matti Sarasmaa
 Hallinto- ja kehitysjohtaja Anu Nousiainen